

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2016 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden muiden lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2016 tuloveroasteikkolaki. Ehdotettu laki sisältää valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon. Asteikon tulorajoja korotettaisiin noin 1,2 prosentilla. Lisäksi asteikon ylimmän tuloluokan euromääristä alarajaa ehdotetaan alennettavaksi 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämä tarkoittaisi asteikon kahden ylimmän tuloluokan yhdistymistä.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää, kertymä- ja poistumaprosenttia sekä kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin. Asuntovelan korkovähennyksen määrää alennettaisiin asteittain siten, että vuonna 2016 vähennyskelpoinen määrä olisi 55 prosenttia, 45 prosenttia vuonna 2017, 35 prosenttia vuonna 2018 ja 25 prosenttia vuonna 2019. Omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio olisi jatkossa vähennyskelpoinen myös muista pääomatuloista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi luonnollisten henkilöiden oikeudesta vähentää yliopistolle tai korkeakoululle tekemänsä rahalahjoitus ansiotulojen verotuksessa. Finpro ry:n muuttuessa rekisteröidystä yhdistyksestä valtion omistamaksi osakeyhtiöksi tuloverolaissa oleva maininta muutettaisiin Finpro Oy:ksi.

Pääomatulon ylempää verokantaa ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 33 prosentista 34 prosenttiin. Muutettavaksi tulisivat tuloverolaki ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettu laki.

Perintö- ja lahjaverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maksamatta olevalle verolle suoritettavasta viivekoron vähimmäismäärästä luovuttaisiin.

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain soveltamisaikaa jatkettaisiin vuosina 2016—2019 alkaneeseen työskentelyyn.

Esitys liittyy valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2016 alusta. Tuloverolain asuntovelan korkovähennysoikeutta koskeva väliaikainen säännös olisi voimassa vuoden 2018 loppuun.

Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että asuntovelan korkovähennysoikeutta koskevaa tuloverolain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Ansiotulojen verotus

1.1.1 Ansiotulojen veroasteikko

Tuloverolain (1535/1992) 124 §:n 5 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikosta säädetään erikseen. Eriytetyssä tuloverojärjestelmässä progressiivinen tuloveroasteikko koskee luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saamaa ansiotuloa. Veronalaista ansiotuloa on muun ohessa työsuhteen perusteella saatu palkka ja siihen rinnastuva tulo, eläke sekä tällaisen tulon sijaan saatu etuus tai korvaus. Vuoden 2015 progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa lievennettiin korottamalla asteikon tulo rajoja, lukuun ottamatta kahta ylintä tulo rajaa, 1,7 prosentilla vuoteen 2014 verrattuna. Lisäksi asteikkoa kiristettiin alentamalla ylimmän tuloluokan tulo rajaa 100 000 eurosta 90 000 euroon.

1.1.2 Kunnallisverotuksen perusvähennys

Kunnallisverotuksen perusvähennyksestä säädetään tuloverolain 106 §:ssä. Säännöksen mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön tulosta vähennetään 2 970 euroa, jos hänen puhdas ansiotulonsa ei muiden vähennysten tekemisen jälkeen ole mainittua määrää suurempi. Jos puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulo määrästä.

Koska perusvähennys myönnetään muiden tulosta tehtävien vähennysten tekemisen jälkeen, vähennys kohdistuu päivärahatulo-, palkkatulo- ja eläketulonsaajalla eri tulotasoille mainituista tuloista tehtävien erilaisten vähennysten vuoksi. Perusvähennys tulee täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 2 970 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 5 500 euron vuosituloilla ja eläketuloa saavalla noin 11 300 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuu päivärahatulonsaajalla noin 19 500 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 24 900 euron vuosituloille ja eläketulonsaajalla noin 21 700 euron vuosituloille asti.

1.1.3 Työtulovähennys

Työtulovähennyksestä säädetään tuloverolain 125 §:ssä. Työtulovähennys tehdään ensisijaisesti ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta. Siltä osin kuin ansiotulosta valtiolle suoritettava tulovero ei riitä vähennyksen tekemiseen, vähennys tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Vähennys lasketaan verovelvollisen veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella. Koska työtulovähennys kohdistuu palkkatuloon ja muuhun aktiivituloon, vähennyksen kasvattaminen keventää työn verotusta.

Työtulovähennys on 8,6 prosenttia vähennykseen oikeuttavien tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 025 euroa. Vähennyksen määrä pienenee 1,2 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen

muita verosta tehtäviä vähennyksiä. Kun puhdas ansiotulo ylittää noin 119 000 euroa, työtulo-vähennystä ei enää myönnetä.

1.1.4. Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdevero

Vuoden 1996 alusta voimassa olleen ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) mukaan ulkomailta tulevat henkilöt, joilla on erityisasiantuntemusta taikka jotka toimivat opettajina suomalaisessa ylempässä oppilaitoksessa, esimerkiksi yliopistossa, tai harjoittavat tieteellistä tutkimusta yleiseksi eduksi, voivat Suomesta saadun palkkatulonsa verotuksessa tietyn edellytyksin valita tavallisen tuloverotuksen asemesta palkkatulon lähdeverotuksen enintään 48 kuukauden ajaksi. Lähdeveron piiriin tulevat avainhenkilöt maksavat lähdeveroa kunnallisveron, valtion ansiotuloveron sekä vakuutetun sairausvakuutusmaksun sijasta. Palkkatulon lähdevero on 35 prosenttia palkan kokonaismäärästä.

Lakia sovellettiin vuonna 1996 noin 40 henkilöön. Vuosina 2009—2010 lakia sovellettiin noin 620—640 henkilöön, vuonna 2011 noin 720 henkilöön, vuonna 2012 noin 660 henkilöön, vuonna 2013 noin 540 henkilöön ja vuonna 2014 noin 440 henkilöön.

Lain voimassaolo on tarkoitettu määräaikaiseksi. Niin ollen lakia alkuperäisessä muodossaan sovellettiin vain kahden vuoden ajan, eli vuosina 1996 ja 1997 alkaneeseen työskentelyyn. Lain päätarkoitus, pyrkimys edistää sellaisten henkilöiden Suomeen tuloa, joilla on erityisasiantuntemusta, ei kuitenkaan toteutunut toivotussa laajuudessa. Elinkeinoelämän edustajien mielestä syynä oli lain lyhyt soveltamisaika, jonka vuoksi lain soveltamista jatkettiin.

Joulukuussa 1999 Suomi teki Euroopan yhteisöjen komissiolle ilmoituksen, jossa pyydettiin komission kannanottoa siitä, onko ulkomailta tulevaan palkansaajaan sovellettava lähdeverojärjestelmä yhteensopiva yhteisön lainsäädännön kanssa. Suomessa järjestelmää ei pidetty valtion tukena. Ilmoituksen olivat Suomea ennen tehneet vastaavien järjestelmiensä osalta myös Tanska ja Ruotsi. Komission ratkaisua odotettaessa lain soveltaminen oli keskeytyneenä vuonna 2000 alkaneen työskentelyn osalta. Kesäkuussa 2000 Suomelle antamassaan kannanotossa komissio totesi, että ulkomailta tulevaan palkansaajaan sovellettava lähdeverojärjestelmä on niin sanottu yleinen toimenpide, joka ei ole yhteisön lainsäädännön vastainen.

Lain soveltamista on tämän jälkeen jatkettu neljä kertaa. Viimeksi lailla 1522/2011 soveltamista jatkettiin 2012—2015 alkaneeseen työskentelyyn.

1.2 Asuntovelan korkovähennys

Tuloverolain 58 §:n mukaan asuntovelkaa on velka, joka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituisen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen. Vähennys tehdään ensisijaisesti pääomatulosta.

Vuokra- ja omistusasumisen verokohtelun yhtenäistämiseksi asuntovelkojen korkojen vähennysoikeutta kavennettiin maltillisesti ja asteittain viime vaalikauden aikana. Asuntovelkojen korkojen täysimääräistä vähennyskelpoisuutta pienennettiin siten, että verovuonna 2012 vähennyksen määrä oli 85 prosenttia, vuonna 2013 se oli 80 prosenttia ja 2014 se oli 75 prosenttia. Vähennysoikeuden kaventamista jatkettiin vuoden 2015 alusta siten, että vähennyksen määrä vuonna 2015 on 65 prosenttia, 60 prosenttia vuonna 2016, 55 prosenttia vuonna 2017 ja 50 prosenttia vuonna 2018.

Korkovähennysoikeuden rajoittaminen koskee kaikkia verovelvollisten asuntovelkoja mukaan lukien 131 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettua ensiasunnon hankintaan otettua velkaa riippumatta siitä, milloin velka on otettu.

1.3 Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys

Verovelvollinen voi verotuksessa vähentää veronalaisen tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet kulut. Muut kulut eivät lähtökohtaisesti ole verotuksessa vähennyskelpoisia. Esimerkiksi yleishyödylliseen toimintaan annetut lahjoitukset ja avustukset eivät liity tulon hankkimiseen tai säilyttämiseen, eivätkä ne siten ole verotuksessa vähennyskelpoisia. Erityisen lahjoitusvähennyksen perusteella tietyt lahjoitukset ovat kuitenkin yhteisöjen verotuksessa vähennyskelpoisia. Luonnollisten henkilöiden verotuksessa lahjoitukset eivät ole lainkaan vähennyskelpoisia.

Yhteisöjen lahjoitusvähennyksestä säädetään tuloverolaissa. Tuloverolain 57 §:n mukaan yhteisö saa valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla vähentää tulostaan:

1) vähintään 850 euron ja enintään 250 000 euron suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueeseen kuuluvalla valtiolle tai Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle;

2) vähintään 850 euron ja enintään 50 000 euron suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen sellaiselle Verohallinnon nimeämälle Euroopan talousalueella olevalle yhdistykselle, säätiölle tai edellä mainittujen yhteydessä olevalle rahastolle, jonka varsinaisena tarkoituksena on tieteen tai taiteen tukeminen taikka suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttäminen.

Vuosina 2009—2012 oli voimassa luonnollisten henkilöiden lahjoitusvähennys. Luonnollinen henkilö ja kuolinpesä sai vähentää puhtaasta ansiotulostaan vähintään 850 euron ja enintään 250 000 euron suuruisen rahalahjoituksen, joka oli tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle. Määräaikaisessa lahjoitusvähennyksessä oli kyse yliopistouudistukseen liittyvästä kannusteesta yliopistojen yksityisen rahoituksen lisäämiseksi.

1.4 Pääomatulojen verotus

Tuloverolain 32 §:n mukaan veronalaista pääomatuloa on, siten kuin tuloverolaissa tarkemmin säädetään, omaisuuden tuotto, omaisuuden luovutuksesta saatu voitto ja muu sellainen tulo, jota varallisuuden voidaan katsoa kerryttäneen. Pääomatuloa on muun ohessa korkotulo, osinkotulo siten kuin tuloverolain 33 a—33 d §:ssä säädetään, vuokratulo, voitto-osuus, henkivakuutuksen tuotto, metsätalouden pääomatulo, maa-aineksista saadut tulot ja luovutusvoitto. Pääomatuloa on myös jaettavan yritystulon, yhtymän osakkaan tulo-osuuden sekä porotalouden tulo- ja pääomatulo-osuus. Tuloverolain 124 §:n 2 momentin mukaan pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 33 prosenttia.

1.5 Omaisuuden luovutustappio

Tuloverolain 50 §:n mukaan omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio vähennetään omaisuuden luovutuksesta saaduista voitoista verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena sitä mukaan kuin voittoa kertyy. Luovutustappiot eivät ole vähennyskelpoisia muista pääomatuloista eikä niitä oteta huomioon pääomatulojen alijäämää vahvistettaessa.

Tuloverolain 50 §:ää sovelletaan paitsi luonnollisten henkilöiden tuloverolain mukaan verotettavaan omaisuuden luovutuksiin myös muiden verovelvollisryhmien, esimerkiksi yhteisöjen, sellaisiin omaisuuden luovutuksiin, jotka verotetaan tuloverolain mukaan.

1.6 Finpro ry:tä koskevat tuloverolain pykälät

Tuloverolain 11 §:ssä määritellään ehdot, joiden mukaan henkilön katsotaan asuvan Suomessa. Tuloverolain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa Suomessa asuvaksi katsotaan myös Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:n tehtävissä ulkomailla työskentelevä Suomen kansalainen, joka välittömästi ennen tätä työtä koskevan työsopimuksen tekemistä on asunut Suomessa.

Tuloverolain 76 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetään, että veronalaista tuloa ei ole Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:een työsuhteessa olevan, ulkomaille sijoitetun henkilön paikalliskorotus tai Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:n maksama muu ulkomailla suoritetusta työstä tai paikallisista erikoisolosuhteista johtuvien eritysten menojen kattamiseksi tarkoitettu korvaus siltä osin, kuin korvaukset eivät ylitä vastaavaa ulkomaanedustuksessa palvelevan henkilöstön paikalliskorotusta tai muuta edellä tarkoitettua korvausta.

Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y on muuttanut nimensä vuonna 1999 Finpro ry:ksi, joten tuloverolain 11 §:n 2 momenttia sekä tuloverolain 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan Finpro ry:een.

Tuloverolain 77 §:n 1 momentin mukaan Ulkomailla tehdystä työstä saatu palkka (ulkomaantyötulo) ei ole veronalaista tuloa, jos verovelvollisen oleskelu ulkomailla johtuu tästä työstä ja kestää yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta (ulkomaantyöskentely). Ulkomaantyötulona ei pidetä palkkaa, jota työskentelyvaltio Suomen ja tämän valtion välillä voimassa olevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan ei saa ensisijaisesti verottaa, 66 §:ssä tarkoitettua työsuhteeseen perustuvasta edusta saatua tuloa eikä palkkaa, joka on saatu Suomen valtiolta, kunnalta tai muulta suomalaiselta julkisyhteisöltä tai Finpro ry:ltä taikka suomalaisessa vesi- tai ilma-aluksessa tehdystä työstä.

1.7 Viivekoron vähimmäismäärä perintö- ja lahjaverotuksessa

Jos maksuunpantu vero maksetaan eräpäivän jälkeen, lasketaan verolle ja mahdolliselle veronkorotukselle veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) tarkoitettu viivekorko. Viivekoron vähimmäismääräksi on säädetty 3 euroa. Viivästysseuraamusten vähimmäismäärän tarkoituksena on, että viivästysseuraamusten periminen olisi taloudellisesti ja hallinnollisesti tarkoituksenmukaista. Verotusjärjestelmien kehittyessä, vähimmäismäärää ei kuitenkaan ole enää nähty tarkoituksenmukaisena, ja siitä onkin jo luovuttu oma-aloitteisten verojen osalta verotililain voimaantulon yhteydessä vuoden 2010 alusta.

2 Ehdotetut muutokset

Pääministeri Sipilän hallitusohjelman veropolitiikka tähtää kasvun, yrittäjyyden ja työllisyyden vahvistamiseen. Hallitusohjelmassa on sekä verotusta kiristäviä että verotusta keventäviä

toimenpiteitä. Veropolitiikan liikkumavaraa vaalikauden alussa rajoittavat valtiontalouden alijäämä ja julkisen talouden sopeutustarve. Julkisen talouden kestävyuden tukemiseksi hallitusohjelman veronkevennyksistä osa toteutetaan vasta vuonna 2017. Vuonna 2016 julkista taloutta tasapainotetaan toteuttamalla hallitusohjelmassa sovittuja veronkiristyksiä.

Tässä esityksessä ehdotettavat muutokset veroperusteisiin pohjautuvat pääministeri Sipilän hallitusohjelman veropoliittisiin linjauksiin sekä syksyn 2015 budjettiriihessä tehtyihin päätöksiin.

2.1 Ansiotulojen verotus

2.1.1 Vuoden 2016 ansiotulon tuloveroasteikko

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman mukaisesti tuloveroasteikon kaikkiin tuloluokkiin ehdotetaan tehtäväksi ansiotason nousua ja inflaatiota vastaavat tarkistukset. Esityksessä ehdotetaan verovuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa sovellettavaksi progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa, jota on vuoden 2015 asteikkoon verrattuna lievennetty korottamalla asteikon tuloaraja 1,2 prosentilla. Syksyn 2015 budjettiriihessä hallitus päätti lisäksi kiristää asteikkoa alentamalla asteikon ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa nykyisestä 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämä tarkoittaa asteikon kahden ylimmän tuloluokan yhdistymistä. Yli 72 300 euroa vuodessa valtion verotuksessa verotettavaa ansiotuloa saavia arvioidaan olevan noin 130 000. Ylimpien tuloluokkien yhdistymisen olisi tarkoitus koskea verovuotia 2016 ja 2017. Vuonna 2018 niin sanotun solidaarisuusveron alaraja nousisi takaisin nykyiselle tasolle, ja se säilytettäisiin asteikossa pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaisesti vuoteen 2019 saakka.

2.1.2 Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jotta tuloveroasteikkoon tehtävä ansiotason nousua ja inflaatiota vastaava tarkistus ulottuisi kaikkiin tuloluokkiin, tuloverolain 106 §:ssä säädettyä kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 2 970 eurosta 3 020 euroon. Perusvähennys tulisi täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 3 020 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 5 900 euron vuosituloilla ja eläketuloa saavalla noin 11 300 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuisi päivärahatulon saajalla noin 19 700 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 25 500 euron vuosituloille ja eläketulonsaajalle noin 21 900 euron vuosituloille.

2.1.3 Työtulovähennys

Ansiotulojen verotukseen tehtävän ansiotason nousua ja inflaatiota vastaavan tarkistuksen lisäksi työn verotusta ehdotetaan kevennettäväksi hallitusohjelman mukaisesti 450 miljoonalla eurolla. Kevennys toteutettaisiin työtulovähennyksestä korottamalla pieni- ja keskituloisten verotusta. Yhteensä tuloverolain 125 §:ssä säädettyä työtulovähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 1 025 eurosta 1 260 euroon. Vähennyksen kertymäprosenttia korotettaisiin 8,6 prosentista 11,8 prosenttiin ja vähennyksen poistumaprosenttia korotettaisiin 1,2 prosentista 1,46 prosenttiin puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Kun puhdas ansiotulo on noin 119 900 euroa, työtulovähennyksestä ei enää myönnettäisi.

2.1.4 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdevero

Lain soveltamisen piiriin ovat kuuluneet henkilöt, jotka tulevat ulkomailta ja joilla on erityisasiantuntemusta, toimivat opettajina suomalaisessa ylempässä oppilaitoksessa taikka harjoit-

tavat tieteellistä tutkimusta. Koska on edelleen tärkeää kannustaa henkilöitä, joilla on erityistietoa ja -taitoa, tulemaan Suomeen, lain voimaantulosäännöstä koskevaa 12 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakia sovellettaisiin myös vuosina 2016 – 2019 alkavaan työskentelyyn.

2.2 Asuntovelan korkovähennys

Pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaisesti asuntovelan korkojen vähennyskelpoisuutta supistettaisiin nopeutetussa aikataulussa siten, että vuonna 2019 vähennyskelpoista olisi 25 prosenttia asuntovelan koroista.

Vähennysoikeuden rajausta toteutettaisiin vaiheittain siten, että vähennyskelpoista osuutta pienennettäisiin 10 prosentilla vuosittain vuodesta 2016 alkaen. Tämän johdosta ehdotetaan muutettavaksi tuloverolain 58 §:n 2 momenttia sekä 58 b §:ää. Lakiin väliaikaisesti lisättyä 58 b §:ää muutettaisiin siten, että asuntovelan koroista olisi vähennyskelpoista 55 prosenttia verovuonna 2016, 45 prosenttia verovuonna 2017 ja 35 prosenttia verovuonna 2018. Verovuodesta 2019 alkaen vähennyskelpoista olisi ehdotettavan 58 §:n 2 momentin mukaisesti 25 prosenttia asuntovelan koroista.

Korkovähennysoikeuden rajoittaminen koskisi kaikkia verovelvollisten asuntovelkoja mukaan lukien 131 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja ensiasunnon hankintaan otettuja velkoja riippumatta siitä, milloin velka on otettu.

2.3 Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi luonnollisen henkilön lahjoitusvähennyksestä. Asiasta säädettäisiin tuloverolain 98 a §:ssä. Ehdotuksen mukaan luonnollinen henkilö ja kuolinpesä saisi verotuksessa vähentää ansiotulostaan yliopistolle tai korkeakoululle tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen tekemänsä rahalahjoituksen. Vähennyskelpoisia olisivat vähintään 850 euron ja enintään 500 000 euron lahjoitukset. Säännös vastaisi muuten vuosina 2009—2012 voimassa ollutta luonnollisten henkilöiden lahjoitusvähennystä, mutta vähennyskelpoisuuden euromääräinen yläraja olisi 500 000 euroa aiemman 250 000 euron sijaan. Säännös koskisi yhteisöjä koskevan lahjoitusvähennyksen soveltamisalaa vastaavasti myös muualla Euroopan talousalueella oleville julkista rahoitusta saaville yliopistoille ja korkeakouluille sekä näiden yhteydessä oleville yliopistorahastoille annettuja lahjoituksia.

Kyse ei olisi verovelvollisen tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuneiden menojen vähentämisestä, vaan yliopistojen ja korkeakoulujen rahoitukseen liittyvästä kannusteesta yksityisen rahoituksen lisäämiseksi. Tuloverolain 118 §:n 2 momentin mukaan ansiotulolajin tappiolla tarkoitetaan sitä määrää, jolla verovelvollisen ansiotulojen hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneiden vähennysten yhteismäärä verovuonna ylittää hänen veronalaisten ansiotulojensa määrän. Kun kyse ei olisi tuloverolain 118 §:n 2 momentin tarkoittamasta vähennyksestä, lahjoitusvähennystä ei otettaisi huomioon ansiotulolajin tappiota laskettaessa. Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys tehtäisiin verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta valtion- ja kunnallisverotuksessa.

Verotusmenettelystä annettuun lakiin lisättäisiin säännös lahjoitusvähennykseen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta. Verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ään lisättäisiin uusi 13 momentti, jolloin nykyinen 13 momentti siirtyisi 14 momentiksi. Säännöksen mukaan yliopiston ja korkeakoulun, joka on saanut tuloverolain 98 a §:ssä vähennyskelpoiseksi säädetyin lahjoituksen, olisi toimitettava siitä tieto Verohallinnolle. Vähennyskelpoisia lahjoituksia koskeva tiedonantovelvollisuus olisi henkilöverotuksen sujuvan toimittamisen kannalta välttämä-

tön, koska esitetyt veroilmoituksen täyttämiseksi tarvittavat tiedot kerätään sivullisilta tiedonantovelvollisilta. Verotusmenettelystä annetun lain 16 §:ssä olevan valtuutuksen nojalla Verohallinto voi antaa tiedonantovelvollisuutta koskevia tarkempia määräyksiä.

2.4 Pääomatulojen verotus

Syksyn 2015 budjettiriihessä hallitus päätti korottaa pääomatulojen ylempää verokantaa nykyisestä 33 prosentista 34 prosenttiin. Pääomatulojen alempi verokanta säilyisi nykyisessä 30 prosentissa. Myös ylemmän verokannan tulo raja säilyisi nykyisessä 30 000 eurossa. Tämän vuoksi tuloverolain 124 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa pääomatulosta suoritetaan veroa 34 prosenttia. Vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi myös rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 15 §:n 1 momenttiin.

2.5 Omaisuuden luovutustappio

Pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaan omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio muutetaan vähennyskelpoiseksi pääomatuloista tietyin rajoituksin. Tämän johdosta ehdotetaan tuloverolain 50 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että omaisuuden luovutuksesta syntynyt vähennyskelpoinen tappio voitaisiin vähentää myös muista verovuoden pääomatuloista, jos verovuoden luovutusvoitot eivät riitä tappion vähentämiseen.

Luovutustappiot vähennettäisiin edelleen ensisijaisesti omaisuuden luovutuksesta saaduista voitoista verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena sitä mukaan kuin voittoa kertyy. Jos verovelvollisella ei olisi luovutusvoittoja tai ne eivät riittäisi koko luovutustappion vähentämiseen, voitoista vähentämättä jäänyt osuus vähennettäisiin puhtaan pääomatulon määrästä ennen muita pääomatuloista tehtäviä vähennyksiä. Puhtaalla pääomatulolla tarkoitettaisiin tuloverolain 30 §:n 2 momentin mukaisesti pääomatuloa, josta on vähennetty tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneet menot eli luonnolliset vähennykset. Jos tappiota ei saisi vähennettyä muistakaan pääomatuloista, vahvistettaisiin vähentämättä jääneestä osuudesta verovuoden luovutustappio, joka olisi vähennyskelpoinen viitenä seuraavan vuotena luovutusvoitoista ja muista pääomatuloista samalla tavalla kuin verovuoden tappio. Tappiot vähennettäisiin edelleen siinä järjestyksessä, jossa ne ovat syntyneet.

Luovutustappioita ei jatkossakaan otettaisi huomioon pääomatulojen alijäämää vahvistettaessa. Tappioiden perusteella ei siten myönnettäisi ansiotulojen verosta tehtävää alijäämähyvitystä. Alijäämähyvityksen keskeinen tarkoitus on ollut mahdollistaa asuntovelkojen korkojen vähennyskelpoisuus myös niiden verovelvollisten kohdalla, joilla ei ole pääomatuloja. Jos luovutustappioiden perusteella myönnettäisiin myös alijäämähyvitys, siirtäisi se sijoittajan riskiä merkittävässä määrin yhteiskunnan kannettavaksi, mitä ei voida pitää perusteltuna. Jotta tappiot eivät pienentäisi muiden pääomatuloista tehtävien vähennysten perusteella määräytyvää alijäämähyvitystä, tappiot vähennettäisiin puhtaasta pääomatulosta ennen muita pääomatuloista tehtäviä vähennyksiä.

Muutos koskisi luonnollisten henkilöiden ja kotimaisten kuolinpesien verotusta. Muiden verovelvollisten, kuten esimerkiksi yhteisöjen, verotuksessa luovutustappiot vähennettäisiin edelleen omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena sitä mukaan kuin voittoa kertyy.

Muutos koskisi vuonna 2016 ja sen jälkeen syntyneitä omaisuuden luovutuksesta syntyviä tappioita. Tätä aikaisempiin tappioihin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita

säännöksiä eli ne olisivat vähennyskelpoisia ainoastaan omaisuuden luovutuksesta saaduista voitoista verovuonna ja viitenä sitä seuraavan vuotena.

2.6 Finpro ry:n yhtiöittämiseen liittyvät tekniset muutokset

Finpro ry:n on muuttumassa rekisteröidystä yhdistyksestä valtion kokonaan omistamaksi voittoa tavoittelemattomaksi osakeyhtiöksi. Finpro ry:n yhtiöittäminen tullaan toteuttamaan siirtämällä Finpro ry:n toiminnot sekä varat, velat ja vastuut uudelle valtion perustamalle osakeyhtiölle, jonka nimeksi tulee Finpro Oy. Uuden Finpro Oy:n yhtiöjärjestyksessä tullaan vahvistamaan yhtiön voittoa tavoittelematon toiminta. Uusi Finpro Oy jatkaisi Finpro ry:n tehtäviä yhdistyksen harjoittaman sisältöisenä työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjauksessa. Finpro ry:n nykyisin omistama Finpro Oy tulee luovuttamaan toiminimensä uudelle valtion perustamalle yhtiölle.

Taluspoliittinen ministerivaliokunta on puoltanut 15 päivänä syyskuuta 2015 istunnossaan uuden täysin valtion omistaman Finpro Oy:n perustamista ja Finpro ry:n toimintojen sekä varojen, velkojen ja vastuiden vastaanottamista Finpro ry:ltä. Uusi Finpro Oy tullaan perustamaan valtioneuvoston yleisistunnon päätöksen jälkeen syksyllä 2015.

Finpro ry:n ulkomailla työskentelevästä henkilöstöstä osa työskentelee Suomen ulkomaanedustustojen yhteydessä ja osa erilaisten maakohtaisten organisaatioiden alla. Maakohtaisista erityispiirteistä johtuen Finpro ry:n toiminnan ja henkilöstön siirtyminen uuteen valtion omistamaan Finpro Oy:öön tulee tapahtumaan vaiheittain. Finpro ry:n toimintojen siirron ensimmäinen osa on tarkoitus toteuttaa vuoden 2016 alussa.

Tuloverolain 11, 76 ja 77 §:ssä oleviin kohtiin, joissa viitataan joko Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:een tai Finpro ry:een ehdotetaan muutettavaksi tai lisättäväksi viittaus sekä Finpro ry:een että Finpro Oy:öön, koska yhtiöittämisvaiheen aikana Finpron henkilöstöä tulee olemaan sekä Finpro ry:n että Finpro Oy:n palveluksessa.

2.7 Viivekoron vähimmäismäärä perintö- ja lahjaverotuksessa

Perintö- ja lahjaverolakiin ehdotetaan lisättäväksi viivekorkoa koskeva erityissäännös, jonka mukaan perintö- ja lahjaverolle määrättäviin viivästysseuraamuksiin ei sovellettaisi veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädettyä kolmen euron vähimmäismäärää. Ehdotus liittyy Verohallinnossa vuosina 2016–2019 toteutettavaan tietojärjestelmä uudistukseen, jonka aikana nykyiset verotusjärjestelmät korvataan yhdellä uudella tietojärjestelmällä. Uudistuksen yhteydessä olisi tarkoituksenmukaista luopua viivekoron vähimmäismäärästä ja laskea viivästysseuraamusten määrä kaikissa tapauksissa todellisten korkopäivien mukaan. Muutos toteutettaisiin perintö- ja lahjaveron osalta vuoden 2016 alusta, jolloin perintö- ja lahjaveron käsittely siirtyy uuteen tietojärjestelmään. Kustannussyistä vastaava muutos toteutettaisiin muihin Verohallinnon kantamiin veroihin vaiheittain myöhemmin uuden tietojärjestelmän verolajikohtaisen käyttöönoton mukaisesti. Viivästyskoron vähimmäismäärästä on luovuttu oma-aloitteisten verojen osalta jo verotililain voimaantulon yhteydessä vuoden 2010 alusta.

2.8 Lakiviittausta koskeva tekninen korjaus

Tuloverolain 71 §:ssä säädetään verovapaista matkakustannusten korvauksista, joihin lukeutuu myös työmatkasta saatu matkustamiskustannusten korvaus. Lain 72 §:ssä säädetään siitä, mitä verotuksessa pidetään työmatkana. Viimeksi mainittuun pykälään lisättiin lailla 946/2008 uusi 2 momentti, jolloin silloiset 2 ja 3 momentti siirtyivät 3 ja 4 momentiksi. Siinä yhteydessä jäi

muuttamatta ennakkoperintälain (1118/1996) 15 §:n 4 momentissa oleva lakiviittaus, joka korjattaisiin asianmukaisesti viittaamaan tuloverolain 72 §:n 4 momenttiin.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Esitykseen sisältyy sekä verotuottoja lisääviä että niitä vähentäviä muutosesityksiä. Yhteensä esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja noin 562 miljoonalla eurolla. Valtion verotulojen arvioidaan vähentyvän noin 256 miljoonalla eurolla. Kuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 274 miljoonalla eurolla. Seurakuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 13,5 miljoonalla eurolla ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuoton noin 18,5 miljoonalla eurolla.

3.1.1 Ansiotulojen verotus

Valtion ansiotuloveroasteikkoon ehdotettavan ansiotason nousua ja inflaatiota vastaavan tarkistuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja vuositasolla noin 108 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 90 miljoonaa euroa, kuntien osuus 16 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoonaa euroa.

Valtion ansiotuloveroasteikon kahden ylimmän tuloluokan yhdistyminen, niin sanotun solidaarisuusveron laajentaminen arvioidaan lisäävän valtiolle ansiotulosta maksettavan tuloveron tuottoa noin 34 miljoonalla eurolla.

Työtulovähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja noin 490 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 232 miljoonaa euroa, kuntien 231 miljoonaa euroa, seurakuntien 12 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 15 miljoonaa euroa.

Perusvähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja noin 22 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus on 20 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus noin 1 miljoonaa euroa.

Taulukkoon 1 on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, työtulovähennykseen ja perusvähennykseen tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasoilla olevien, alle 53-vuotiaiden lapsettomien palkansaajien veroasteisiin. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu sekä työntekijän työeläkevakuutusmaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu. Taulukon luvuissa on otettu huomioon yleisradiovero. Laskelmassa on käytetty vuoden 2015 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja sekä palkansaajamaksuja.

Palkkatulo, €/v.	Vuoden 2015 perusteet	Vuodelle 2016 eh- dotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	7,13	7,13	0	0
10 000	8,00	7,76	-0,24	-24,00
20 000	18,71	17,40	-1,31	-262,00
30 000	25,82	24,88	-0,94	-282,00
40 000	30,90	30,24	-0,66	-264,00
50 000	34,48	33,96	-0,52	-260,00
60 000	37,11	36,73	-0,38	-228,00
70 000	39,00	38,70	-0,30	-210,00
80 000	40,64	40,36	-0,28	-224,00

HE 31/2015 vp

90 000	42,57	42,55	-0,02	-18,00
100 000	44,09	44,24	0,15	150,00
110 000	45,43	45,59	0,16	176,00
120 000	46,53	46,71	0,18	216,00

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeveron määrä oli noin 28,3 miljoonaa euroa vuonna 2012 ja noin 25,3 miljoonaa euroa vuosina 2013 ja 2014. Keskimääräinen lähdeveron alainen suoritus oli noin 164 400 euroa vuonna 2014. Verohallinnon vuosia 2010—2012 koskevien tietojen mukaan lähdeveron alaisista suorituksista noin 75 prosenttia on ollut suuruudeltaan alle 150 000 euroa vuodessa. Runsaat 20 prosenttia on ollut välillä 150 000—500 000 euroa vuodessa ja noin 2 prosenttia yli 500 000 euron suuruisia. On arvioitu, että vuonna 2016 lain piirissä olisi noin 440 henkilöä. Lain soveltamisen heidän palkkatuloonsa tuloverolain mukaan suoritettavien verojen ja vakuutetun sairausvakuutusmaksun sijaan arvioidaan vähentävän verotuloja yhteensä noin 5 miljoonalla eurolla. Kunnallisveron tuoton arvioidaan vähenevän noin 13 miljoonaa euroa, sairausvakuutusmaksun tuoton noin 2 miljoonaa euroa ja valtion ansiotuloveron tuoton runsaat 15 miljoonaa euroa. Lähdeveron tuotoksi arvioidaan runsaat 25 miljoonaa euroa. Koska valtio on lähdeveron ainoa saaja, valtion verotulot kasvaisivat nettomääräisesti noin 10 miljoonalla eurolla.

3.1.2 Asuntovelan korkovähennys

Nykyiseen korkotasoon perustuvan staattisen laskelman mukaan asuntovelan korkovähennys-oikeuden rajaamisen 50 prosentista 25 prosenttiin arvioidaan lisäävän tuloverojen tuottoa vuositasolla noin 104 miljoonaa euroa vuonna 2019, josta valtion osuus on 61 miljoonaa euroa, kuntien 35 miljoonaa euroa, seurakuntien 4 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 4 miljoonaa euroa. Siirtymäaikana vähennyksen rajaamisen arvioidaan lisäävän tuloverojen tuottoa

- vuonna 2016 noin 20 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 11 miljoonaa euroa, kuntien 7 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoonaa euroa,

- vuonna 2017 noin 20 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 11 miljoonaa euroa, kuntien 7 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoonaa euroa,

- vuonna 2018 noin 20 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 11 miljoonaa euroa, kuntien 7 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoonaa euroa sekä

- vuonna 2019 noin 44 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 28 miljoonaa euroa, kuntien 14 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoonaa euroa.

Verovelvollisten kannalta muutos tarkoittaisi sitä, että jos vuonna 2016 henkilö ottaisi esimerkiksi 100 000 euron asuntolainan 1,5 prosentin korolla, korkovähennys-oikeuden rajaaminen vuoden 2015 65 prosentista 55 prosenttiin pienentäisi korkovähennystä vuodessa noin 45 eurolla. Muutoksen tultua täysimääräisesti voimaan vuonna 2019, henkilöllä, joka ottaisi 100 000 euron asuntolainan 1,5 prosentin korolla, korkovähennys-oikeuden rajaaminen 65 prosentista 25 prosenttiin pienentäisi korkovähennystä noin 180 eurolla vuodessa.

Kotitaloustyypeistä vähennysoikeuden rajaamisen verotuottovaikutuksesta noin 25 prosenttia kohdistuisi kahden aikuisen lapsettomille perheille, noin 48 prosenttia kahden aikuisen lapsiperheille, noin 17 prosenttia yksinasuville, noin 4 prosenttia yksinhuoltajille ja 7 prosenttia muille kotitalouksille. Ikäryhmistä vaikutus kohdistuisi eniten 25—44 vuotiaisiin.

3.1.3 Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys

Lahjoitusvähennyksen laajentamisen arvioidaan vähentävän verotuloja vuonna 2016 noin 5 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 3 miljoonaa euroa, kuntien osuus on 1 miljoonaa euroa, seurakuntien 0,5 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus noin 0,5 miljoonaa euroa.

Vuosina 2009—2012 kun lahjoitusvähennystä viimeksi sovellettiin henkilöverotuksessa, yhteensä noin 2 200 luonnollista henkilöä teki vähennyskelpoisen lahjoituksen ja lahjoitusten yhteismäärä oli noin 15 miljoonaa euroa.

Lahjoitusvähennyksen aikaisemman määräaikaisuuden ja valtion vastinrahoituksen voidaan arvioida kannustaneen ihmisiä tekemään lahjoituksia juuri kyseisinä vuosina. Tämän vuoksi voidaan olettaa, että vähennyksen verotuottoja alentava vaikutus olisi enintään aikaisempien vuosien suuruisen tai jäisi hieman sen alle.

Toisaalta voidaan arvioida, että vähennyksen enimmäismäärän nostaminen 250 000 eurosta 500 000 euroon esityksessä ehdotetulla tavalla vähentäisi ansio- ja pääomatuloveron tuottoa hienoisesti aikaisempaa enemmän.

Verohallinnolta saatujen tietojen perusteella on vaikea arvioida, innostaako enimmäismäärän korottaminen entistä suurempien lahjoitusten antamiseen. Käytävissä olevien tietojen perusteella suurin osa aikaisemmista lahjoituksista oli alle täyden vähennyskelpoisen määrän. Kerätyissä tiedoissa on kuitenkin mukana myös sellaisia lahjoituksia, joiden määrä on täsmälleen enimmäisvähennyksen suuruisen taikka hyvin lähellä sitä. Näissä tapauksissa vähennyksen enimmäismäärän voidaan ajatella vaikuttaneen lahjoituksen määrään. Enimmäismäärän suuruisilla lahjoituksilla on suuri vaikutus lahjoitusvähennyksen kokonaisvaikutukseen, vaikka niitä lukumääräisesti olisikin vähän.

3.1.4 Pääomatulojen verotus

Pääomatuloverotuksen korotetun tuloveroprosentin korottaminen 33 prosentista 34 prosenttiin arvioidaan lisäävän pääomatuloveron tuottoa noin 34 miljoonaa euroa vuositason arvioidun ajoitustekijöiden takia pääomatuloveron kassakertymä vuonna 2016 kasvaisi vuositason vaikutusta vähemmän, noin 17 miljoonaa euroa. Yli 30 000 euron suuruisen pääomatulojen verotus kiristyisi. Esimerkiksi pääomatulojen ollessa 50 000 euroa, veron määrä nousisi 200 eurolla ja pääomatulojen ollessa 1 000 000 euroa veron määrä nousisi 9 700 eurolla vuonna 2016.

3.1.5 Omaisuuden luovutustappio

Luovutusvoittojen ja -tappioiden määrä vaihtelee voimakkaasti ja niitä on vaikea ennustaa. Viimeisimmät lopulliset verotustiedot ovat vuodelta 2013. Vuonna 2013 pääomatuloja oli noin 11,4 miljardia euroa noin 2 661 000 henkilöllä. Luovutusvoittoja oli noin 4,0 miljardia euroa noin 342 000 henkilöllä ja luovutustappioita noin 1,2 miljardia euroa noin 216 000 henkilöllä. Vuosina 2003—2013 luovutusvoittojen määrä on vaihdellut vajaasta 2 miljardista eu-

rosta lähes 5,5 miljardiin euroon vuodessa ja luovutustappioiden määrä noin 0,6 miljardista eurosta noin 1,6 miljardiin euroon vuodessa.

Luovutusvoitot ja -tappiot eivät välttämättä osu samalle henkilölle, joten kaikkia syntyneitä tappioita ei pystytä vähentämään luovutusvoitoista, vaikka luovutusvoittoja tyypillisesti on enemmän kuin luovutustappioita. Vaikka luovutustappioita aikaisemmin sai vähentää kolmen verovuotta seuraavan vuoden aikana ja nykyisin viiden verovuotta seuraavan vuoden aikana, osaa syntyneistä tappioista ei koskaan pystytä vähentämään luovutusvoitoista, eli ne vanhenevat.

Vanhentuneiden luovutustappioiden määrä on vuosina 2003—2012 vaihdellut noin 100 miljoonan ja noin 250 miljoonan euron välillä. Keskimäärin vuosina 2003—2012 vanhentuneita tappioita oli noin 170 miljoonaa euroa. Verovuosien 2003—2009 tappioista vanhentui keskimäärin noin 20 prosenttia.

Ehdotetun muutoksen seurauksena tappioita tulee vanhentumaan vähemmän, koska niitä pystytään vähentämään luovutusvoittojen lisäksi myös muusta pääomatulosta. Lisäksi luovutustappioita voidaan todennäköisesti vähentää nykyistä nopeammin. On myös mahdollista, että muutoksella on käyttäytymisvaikutuksia, eli tappioita realisoidaan entistä enemmän sellaisena ajankohtana, jolloin henkilölle syntyy muuta pääomatuloa.

Muutoksen arvioidaan vähentävän pääomatuloveron tuottoa noin 20 miljoonalla eurolla vuositasolla.

3.1.6 Verotuottomuutoksen kompensatio

Hallitusohjelman mukaisesti kunnille aiheutuva verotulomuutos kompensoidaan nettomääräisesti. Tässä esityksessä ehdotetut muutokset vähentävät verotuloja yhteensä 274 miljoonaa euroa. Verotulomuutos kompensoidaan valtionosuusjärjestelmän kautta. Kompensatiosta on tarkoitus antaa erillinen esitys.

3.2 Hallinnolliset vaikutukset

Luonnollisille henkilöille myönnettävä lahjoitusvähennys lisäisi jonkin verran Verohallinnon työtä. Myös lahjoituksia vastaanottavien yliopistojen ja korkeakoulujen hallinnollinen työ lisääntyisi hieman johtuen lahjoituksiin liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta.

3.3 Tulonjakovaikutukset

Tuloverotuksen veroperusteisiin ehdotetuilla muutoksilla on vaikutusta henkilöiden väliseen tulonjakoon. Tuloerojen muutosta mitataan Gini-kertoimen avulla. Gini-kerroin on kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen jakautumista kuvaava indikaattori, joka voi saada arvot 0 ja 100 välillä. Mitä korkeampi indikaattorin arvo on, sitä suuremmat tuloerot ovat. Suomessa tuloerot ovat esimerkiksi muihin OECD-maihin verrattuna pienet, mutta tuloerot ovat kasvaneet 1990-luvun alun tasosta merkittävästi. Tuorein tuloerojen tarkastelu on vuodelta 2013, jonka Tilastokeskus on tehnyt tulonjaon kokonaistilaston tiedoista. Tuloeroja kuvaavan Gini-kertoimen arvo oli 27,6, mikä on 0,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

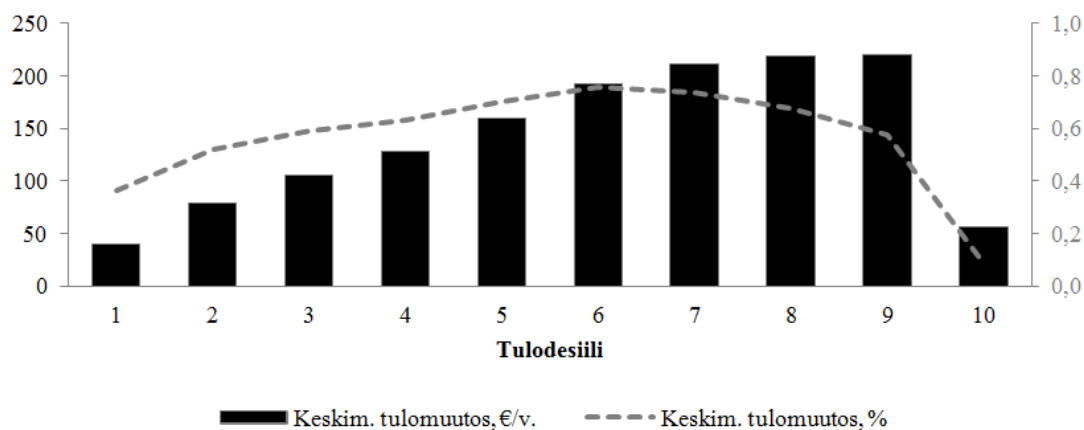
Valtiovarainministeriön vero-osasto on tehnyt eritellyn staattisen laskelman tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten vaikutuksista tuloeroihin.

HE 31/2015 vp

Tarkasteluun sisältyivät niin sanotun solidaarisuusveron laajentaminen, progressiivisen tuloveroasteikon tulo rajojen korottaminen, perus- ja työtulovähennyksen korottaminen, asuntolainojen korkovähennysoikeuden rajoittaminen sekä korotetun pääomatuloverokannan korottaminen.

Tuloeroja kaventavia toimenpiteitä ovat solidaarisuusveron laajentaminen, perus- ja työtulovähennyksen korottaminen sekä korotetun pääomatuloverokannan korottaminen. Valtion ansiotuloveroasteikon indeksitarkistus kasvattaa tuloeroja hieman. Korkovähennysoikeuden rajaaminen puolestaan ei muuta tulonjakoa.

Alla olevaan kuvioon on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, työtulovähennykseen ja perusvähennykseen, asuntolainojen korkovähennysoikeuteen ja korotettuun pääomatuloverokantaan tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset tulodesiileittäin. Kuviosta käy ilmi että, verotus kevenee kaikissa tulodesiileissä hieman. Vaikutus on suurin tulodesiileissä 6–9, eli keskituloilla kotitalouksilla. Kuviossa esitetyt muutokset on laskettu OECD:n modifioidun ekvivalenssi-asteikon mukaisilla kotitalouskohtaisilla ekvivalenteilla tuloilla.



Tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten yhteisvaikutus tulonjakoon Gini-kertoimella mitattuna on -0,07 prosenttiyksikköä, eli toimenpiteet kaventavat tuloeroja hieman.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esitys on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 2016 alusta. Asuntovelan koron vähennyskelpoisuutta koskeva lakiin väliaikaisesti lisätyn 58 b §:n voimassaoloa jatkettaisiin siten, että se olisi voimassa vuoden 2018 loppuun.

Tuloverolain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että 58 §:n 2 momenttia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa.

Luovutustappioiden vähentämistä koskevaa tuloverolain 50 §:n 1 momenttia sovellettaisiin verovuonna 2016 ja sen jälkeen syntyviin luovutustappioihin.

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annettua lakia sovellettaisiin palkkaan, joka saadaan tai on saatu 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen. Edellytyksenä olisi lisäksi se, että palkka perustuu työskentelyyn, joka alkaa tai on alkanut 1 päivän tammikuuta 1996 ja 31 päivän joulukuuta 1999 tai 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2019 välisenä aikana, mainitut päivät mukaan luettuina.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Vuoden 2016 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 700—25 000	8,00	6,50
25 000—40 800	547,50	17,50
40 800—72 300	3 312,50	21,50
72 300—	10 085,00	31,75

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 11 §:n 2 momentin 2 kohta, 50 §:n 1 momentti, 58 §:n 2 momentti, 58 b §, 76 §:n 1 momentin 2 kohta, 77 §:n 1 momentti, 106 §, 124 §:n 2 momentti sekä 125 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä on 50 §:n 1 momentti laissa 1410/2010, 58 §:n 2 momentti, 58 b ja 106 §, 124 §:n 2 momentti ja 125 §:n 2 momentti laissa 1086/2014 sekä 77 §:n 1 momentti laissa 1165/2000, ja

lisätään lakiin uusi 98 a § seuraavasti:

11 §

Suomessa asuminen

Suomessa asuvaksi katsotaan myös

2) Finpro ry:n tai Finpro Oy:n tehtävissä ulkomailla työskentelevä Suomen kansalainen, joka välittömästi ennen tätä työtä koskevan työsopimuksen tekemistä on asunut Suomessa.

50 §

Luovutustappio

Omaisuu­den luovutuksesta syntynyt tappio vähennetään omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena sitä mukaan kuin voittoa kertyy. Luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän verotuksessa vähennyskelpoinen luovutustappio, joka jää vähentämättä omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta, vähennetään puhtaasta pääomatulosta ennen muita pääomatuloista tehtäviä vähennyksiä. Omaisuuden luovutuksesta syntynyttä tappiota ei oteta huomioon pääomatulojen alijäämää vahvistettaessa.

58 §

Korkomenot

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 25 prosenttia velkojensa koroista, jos velka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituisen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen (*asuntovelka*).

HE 31/2015 vp

58 b §

Asuntovelan koron vähennyskelpoisuus verovuosina 2016—2018

Poiketen siitä, mitä 58 §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 55 prosenttia asuntovelan koroista verovuonna 2016, 45 prosenttia verovuonna 2017 ja 35 prosenttia verovuonna 2018.

76 §

Eräät ulkomailla työskentelyyn liittyvät verovapaat korvaukset

Veronalaista tuloa ei ole:

2) Finpro ry:een tai Finpro Oy:öön työsuhteessa olevan, ulkomaille sijoitetun henkilön paikalliskorotus taikka Finpro ry:n tai Finpro Oy:n maksama muu ulkomailla suoritetusta työstä tai paikallisista erikoisolosuhteista johtuvien erityisten menojen kattamiseksi tarkoitettu korvaus siltä osin, kuin korvaukset eivät ylitä vastaavaa ulkomaanedustuksessa palvelevan henkilöstön paikalliskorotusta tai muuta edellä tarkoitettua korvausta;

77 §

Ulkomaantyötulo

Ulkomailla tehdystä työstä saatu palkka (*ulkomaantyötulo*) ei ole veronalaista tuloa, jos verovelvollisen oleskelu ulkomailla johtuu tästä työstä ja kestää yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta (*ulkomaantyöskentely*). Ulkomaantyötulona ei pidetä palkkaa, jota työskentelyvaltio Suomen ja tämän valtion välillä voimassa olevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan ei saa ensisijaisesti verottaa, 66 §:ssä tarkoitettua työsuhteeseen perustuvasta edusta saatua tuloa eikä palkkaa, joka on saatu Suomen valtiolta, kunnalta tai muulta suomalaiselta julkisyhteisöltä, Finpro ry:ltä tai Finpro Oy:ltä taikka suomalaisessa vesi- tai ilma-aluksessa tehdystä työstä.

98 a §

Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys

Luonnollinen henkilö ja kuolinpesä saa vähentää puhtaasta ansiotulostaan vähintään 850 euron ja enintään 500 000 euron suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 020 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

HE 31/2015 vp

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 34 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisötuuden tuloveroprosentti on 28. Yhteisöjen ja yhteisötuuksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998).

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 11,8 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 260 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,46 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____ . Lain 58 b § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että 58 §:n 2 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa. Lain 58 b §:ää sovelletaan vuosilta 2016—2018 toimitettavissa verotuksissa.

Lain 50 §:n 1 momenttia sovelletaan verovuonna 2016 ja sen jälkeen syntyneisiin luovutus-tappioihin.

3.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 16 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1745/2009, 520/2010, 994/2012 ja 181/2014, uusi 13 momentti, jolloin nykyinen 13 momentti siirtyy 14 momentiksi, seuraavasti:

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Yliopiston ja korkeakoulun on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen tekemästä tuloverolain (1535/1992) 98 a §:ssä tarkoitetusta vähennyskel-
poisesta lahjoituksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään perintö- ja lahjaverolakiin (378/1940) uusi 52 a § seuraavasti:

52 a §

Eräpäivän jälkeen maksamatta olevalle verolle on suoritettava viivekorkoa siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) säädetään, kuitenkin siten, että viivekorolla ei ole mainitun lain 4 §:ssä tarkoitettua kolmen euron vähimmäismäärää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

ennakkoperintälain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintälain (1118/1996) 15 §:n 4 momentti seuraavasti:

15 §

Ennen ennakonpidätyksen toimittamista korvattavat tai vähennettävät erät

Edellä tarkoitettuja työnantajan korvattavia tai vähennettäviä kustannuksia eivät kuitenkaan ole työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, työttömyyskassamaksut, tuloverolain 72 §:n 4 momentissa tarkoitetuista matkoista aiheutuneet kustannukset eivätkä ammattikirjallisuuden hankkimisesta johtuneet menot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1522/2011, seuraavasti:

12 §

Voimaantulo

Lakia sovelletaan palkkaan, joka saadaan tai on saatu 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen, jos palkka perustuu työskentelyyn, joka alkaa tai on alkanut 1 päivän tammikuuta 1996 ja 31 päivän joulukuuta 1999 tai 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2019 välisenä aikana, mainitut päivät mukaan luettuina. Muulta osalta lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 15 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 458/2015, seuraavasti:

15 §

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 34 prosentin mukaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2015

Pääministerin sijainen, ulkoasiainministeri

Timo Soini

Valtiovarainministeri Alexander Stubb

2.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 11 §:n 2 momentin 2 kohta, 50 §:n 1 momentti, 58 §:n 2 momentti, 58 b §, 76 §:n 1 momentin 2 kohta, 77 §:n 1 momentti, 106 §, 124 §:n 2 momentti sekä 125 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä on 50 §:n 1 momentti laissa 1410/2010, 58 §:n 2 momentti, 58 b ja 106 §, 124 §:n 2 momentti ja 125 §:n 2 momentti laissa 1086/2014 sekä 77 §:n 1 momentti laissa 1165/2000, ja

lisätään lakiin uusi 98 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

11 §

Suomessa asuminen

Suomessa asuvaksi katsotaan myös

2) Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:n tehtävissä ulkomailla työskentelevä Suomen kansalainen, joka välittömästi ennen tätä työtä koskevan työsopimuksen tekemistä on asunut Suomessa.

50 §

Luovutustappio

Omaisuu- den luovutuksesta syntynyt tappio vähennetään omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena sitä mukaan kuin voittoa kertyy, eikä sitä oteta huomioon pääomatulojen alijäämää vahvistettaessa.

Ehdotus

11 §

Suomessa asuminen

Suomessa asuvaksi katsotaan myös

2) *Finpro ry:n tai Finpro Oy:n* tehtävissä ulkomailla työskentelevä Suomen kansalainen, joka välittömästi ennen tätä työtä koskevan työsopimuksen tekemistä on asunut Suomessa.

50 §

Luovutustappio

Omaisuu- den luovutuksesta syntynyt tappio vähennetään omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena sitä mukaan kuin voittoa kertyy. *Luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän verotuksessa vähennyskelpoinen luovutustappio, joka jää vähentämättä omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta, vähennetään puhtaasta pääomatulosta ennen muita pääomatuloista tehtäviä vähennyksiä. Omaisuu- den luovutuksesta syntynyttä tappiota ei oteta huomioon pääomatulojen alijää-*

mää vahvistettaessa.

58 §

Korkomenot

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 50 prosenttia velkojensa koroista, jos velka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituiseen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen (*asuntovelka*).

58 §

Korkomenot

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 25 prosenttia velkojensa koroista, jos velka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituiseen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen (*asuntovelka*).

58 b §

Asuntovelan koron vähennyskelpoisuus verovuosina 2015–2017

Poiketen siitä, mitä 58 §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 65 prosenttia asuntovelan koroista verovuonna 2015, 60 prosenttia verovuonna 2016 ja 55 prosenttia verovuonna 2017.

58 b §

Asuntovelan koron vähennyskelpoisuus verovuosina 2016–2018

Poiketen siitä, mitä 58 §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 55 prosenttia asuntovelan koroista verovuonna 2016, 45 prosenttia verovuonna 2017 ja 35 prosenttia verovuonna 2018.

76 §

Eräät ulkomailla työskentelyyn liittyvät verovapaat korvaukset

Veronalaista tuloa ei ole:

2) Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y.:en työsuhteessa olevan, ulkomaille sijoitetun henkilön paikalliskorotus taikka Finpro ry:n tai Finpro Oy:n maksama muu ulkomailla suoritetusta työstä tai paikallisista erikoisolosuhteista johtuvien erityisten menojen kattamiseksi tarkoitettu korvaus siltä osin, kuin korvaukset eivät ylitä vastaavaa ulkomaanedustuksessa palvelevan henkilöstön paikalliskorotusta tai muuta edellä tarkoitettua korvausta;

76 §

Eräät ulkomailla työskentelyyn liittyvät verovapaat korvaukset

Veronalaista tuloa ei ole:

2) *Finpro ry:een tai Finpro Oy:öön* työsuhteessa olevan, ulkomaille sijoitetun henkilön paikalliskorotus taikka Finpro ry:n tai Finpro Oy:n maksama muu ulkomailla suoritetusta työstä tai paikallisista erikoisolosuhteista johtuvien erityisten menojen kattamiseksi tarkoitettu korvaus siltä osin, kuin korvaukset eivät ylitä vastaavaa ulkomaanedustuksessa palvelevan henkilöstön paikalliskorotusta tai muuta edellä tarkoitettua korvausta;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

77 §

77 §

*Ulkomaantyötulo**Ulkomaantyötulo*

Ulkomailla tehdystä työstä saatu palkka (*ulkomaantyötulo*) ei ole veronalaista tuloa, jos verovelvollisen oleskelu ulkomailla johdetaan tästä työstä ja kestää yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta (*ulkomaantyöskentely*). Ulkomaantyötulona ei pidetä palkkaa, jota työskentelyvaltio Suomen ja tämän valtion välillä voimassa olevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan ei saa ensisijaisesti verottaa, 66 §:ssä tarkoitettua työsuhteeseen perustuvasta edusta saatua tuloa eikä palkkaa, joka on saatu Suomen valtiolta, kunnalta tai muulta suomalaiselta julkisyhteisöltä, Finpro ry:ltä tai suomalaisessa vesi- tai ilma-aluksessa tehdystä työstä.

Ulkomailla tehdystä työstä saatu palkka (*ulkomaantyötulo*) ei ole veronalaista tuloa, jos verovelvollisen oleskelu ulkomailla johdetaan tästä työstä ja kestää yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta (*ulkomaantyöskentely*). Ulkomaantyötulona ei pidetä palkkaa, jota työskentelyvaltio Suomen ja tämän valtion välillä voimassa olevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan ei saa ensisijaisesti verottaa, 66 §:ssä tarkoitettua työsuhteeseen perustuvasta edusta saatua tuloa eikä palkkaa, joka on saatu Suomen valtiolta, kunnalta tai muulta suomalaiselta julkisyhteisöltä, Finpro ry:ltä tai *Finpro Oy:ltä* taikka suomalaisessa vesi- tai ilma-aluksessa tehdystä työstä.

98 a §

Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys

Luonnollinen henkilö ja kuolinpesä saa vähentää puhtaasta ansiotulostaan vähintään 850 euron ja enintään 500 000 euron suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle.

106 §

106 §

*Kunnallisverotuksen perusvähennys**Kunnallisverotuksen perusvähennys*

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 2 970 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 020 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

HE 31/2015 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (pääomatulon tuloveroprosentti). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 33 prosenttia (pääomatulon korotettu tuloveroprosentti). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisöjen ja yhteisöjen veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998).

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 34 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisöjen ja yhteisöjen veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998).

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 8,6 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 025 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,2 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 11,8 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 260 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,46 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 58 b § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että 58 §:n 2 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa. Lain 58 b §:ää sovelletaan vuosilta 2016—2018 toimitettavissa verotuksissa.

Lain 50 §:n 1 momenttia sovelletaan verovuonna 2016 ja sen jälkeen syntyneisiin luovutustappioihin.

5.

Laki

ennakkoperintälain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintälain (1118/1996) 15 §:n 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

15 §

Ennen ennakonpidätyksen toimittamista korvattavat tai vähennettävät erät

Ennen ennakonpidätyksen toimittamista korvattavat tai vähennettävät erät

Edellä tarkoitettuja työnantajan korvattavia tai vähennettäviä kustannuksia eivät kuitenkaan ole työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, työttömyyskassamaksut, tuloverolain 72 §:n 3 momentissa tarkoitetuista matkoista aiheutuneet kustannukset eivätkä ammattikirjallisuuden hankkimisesta johtuneet menot.

Edellä tarkoitettuja työnantajan korvattavia tai vähennettäviä kustannuksia eivät kuitenkaan ole työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, työttömyyskassamaksut, tuloverolain 72 §:n 4 momentissa tarkoitetuista matkoista aiheutuneet kustannukset eivätkä ammattikirjallisuuden hankkimisesta johtuneet menot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1522/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Voimaantulo

Voimaantulo

Lakia sovelletaan palkkaan, joka saadaan

Lakia sovelletaan palkkaan, joka saadaan

HE 31/2015 vp

Voimassa oleva laki

tai on saatu 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen, jos palkka perustuu työskentelyyn, joka alkaa tai on alkanut 1 päivän tammikuuta 1996 ja 31 päivän joulukuuta 1999 tai 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2015 välisenä aikana mainitut päivät mukaan luettuina. Muulta osalta lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa.

Ehdotus

tai on saatu 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen, jos palkka perustuu työskentelyyn, joka alkaa tai on alkanut 1 päivän tammikuuta 1996 ja 31 päivän joulukuuta 1999 tai 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2019 välisenä aikana, mainitut päivät mukaan luettuina. Muulta osalta lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 15 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 458/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

15 §
Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 33 prosentin mukaan.

Ehdotus

15 §
Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 34 prosentin mukaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
